

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JULY 25, 1944

STEVILKA (NUMBER) 171

Nemški polom na Poljskem raste

VODJE ZAROTE V NEMČIJI SO UŠLI GESTAPU

Poročila z meje pravijo, da je večina vojaških zarotnikov ukanila Hitlerjevo čistko

LONDON, 24. julija. — Načrti so bili nocoj še vedno v kontroli Nemčije, kjer vlada železna roka Gestapa, toda poročila z meje pravijo, da je bilo v Hitlerjevi čistki zarotnikov proti nacističnemu režimu likvidiranih le primeroma malo voditeljev, ki so po večini izginili in se izgubili v podtalnem gibanju. Neko zanesljivo poročilo pravi, da je od "visokega odbora opozicije" bil zajet in usmrčen edino le gen. Ludvig Beck, ki je prejel tajno obvestilo, da bo aretiran, ampak je bil zajet po naključju.

Himmler ne ve, kdo so zarotniki

Isto poročilo pravi, da celo Himmlerju, načelniku Gestapa niso znana imena zarotniškega odbora, dasiravno je odbor obstojal več kot pol leta. Rečeno je, da so v njem predstavniki katoliških in protestantskih elementov.

Vesti iz Švice javljajo, da je Hitler za jutri sklical v Berchtesgaden konferenco, na kateri se bo izbralo nove generacije za rusko in baltičsko fronto.

General na baltičski fronti baje aretiran

Neko poznejše radijsko poročilo je javilo, da je bil general Lindemann, komandant nemške armade v Baltiku, aretiran. Berlin je danes po radiju naznanil, da se bo v teku nekaj dni objavilo vrsto dekretov, ki bodo globoko prizadeli vsakdanje življenje vseh prebivalcev in dostavili, da Nemčija postane "narod borcev v najbolj dobesednem pomenu."

Dva ranjena umrla

Nemški radio je tudi naznanil, da sta ranam podlegla dva Hitlerjeva pobočnika, ki sta bila navzoča, ko je eksplodirala bomba, ki je bila namenjena za firerja.

Kot žrtvi sta navedena gen. Korten, načelnik štaba nemške zračne sile, in gen. Brandt, prvi častnik operacijske sekcije generalnega štaba.

ZAROKA

Mr. in Mrs. John Ratzman, z 19006 Muskoka Ave., sporočata, da sta se zaročila njiju hčerka Caroline in Mr. Edward Zadel, z 13608 Ashburton Rd. — Bilo srečno!

ZDRAVNIK ODSOTEN

Dr. Rudolph Antončič poroča, da bo odsoten iz svojega urada na 10515 Carnegie Ave., do 7. avgusta, ko bo zopet prišel ordinirati.

SEJA

Nocoj, ob 8. uri se v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. vrši seja podružnice št. 35, JPO, SS. Članstvo je povečano, da se udeleži polnoštevno.

Poljaki na osvobojenem ozemlju proglasili svojo lastno vlado; zahtevajo del vzhodne Nemčije

Provizorični režim, ki ima oporo Rusije, je obrnil hrbet zamejni vladi v Londonu

MOSKVA, 24. julija. — Poljski narodni osvobodilni odbor je danes na poljski zemlji, katero je osvobodila Rdeča vojska, objavil proglas, s katerim se je odbor proglasil za provizorično vlado Poljske. Osvobodilni odbor popolnoma ignorira zamejno vlado, ki se nahaja v Londonu.

Nova vlada, ki uživa oporo sovjetske vlade, je nastala iz Poljskega narodnega sveta, ki je imel sedež v Moskvi.

Manifest, ki je bil sestavljen na dan, ko je Rdeča vojska prekorčila Holm, prvo mesto preko demarkacijske linije v poljskem ozemlju, je bil oddajan na moskovskem radiju, iz česar je sklepati, da ima vsaj začasno odobritev sovjetske vlade.

Obtožba proti zamejnemu režimu

V manifestu se zamejno vlado v Londonu označuje za nelegalno, in naznanja formiranje združene poljske armade, sestojee iz podtalne vojske na Poljskem in poljske armade v Rusiji.

Rečeno je, da je vrhovna komanda združene armade v procesu formiranja.

Osobje provizorične vlade objavljeno

Predsednik in zunanji minister provizorične vlade je Edward Osuska - Morawski, vodja podtalnega gibanja, ki je nedavno dospel v Rusijo. Podpredsednika je Wanda Wasilevski, gen. Mihael Rola-Zelinski, je obrambni minister in vrhovni poveljnik armade, Andrej Witoš, nekdanji premijer in voditelj kmečke stranke, pa je minister poljedelstva.

V manifestu je rečeno, da se bo vzhodna poljska meja določila v vzajemnem sporazumu z Rusijo.

Podana je obljuba, da bo nova vlada upostavila demokratske svobodščine in v ta namen se imajo pri prvi priliki vršiti parlamentarne volitve.

Vsa vzhodna Nemčija se ima vrniti Poljski

Iz proglasa je razvidno, da bo novi režim zahteval širok dostop k morju in vključil v Poljsko ne samo Vzhodno Prusijo, temveč tudi druge dele vzhodne Nemčije — vzhodno Šlezijo in dele Pomeranije in Brandeburga do reke Odra.

Glede vzhodne meje pravi manifest:

"Poljska zemlja Poljakom; ukrajinska, beloruska in litvanska zemlja Sovjetski Ukrajini, Sovjetski Beli Rusiji in Sovjetski Litvi."

Od nacijske zaplenjena lastnina bo vrnjena

Vsa lastnina, ki so jo zaplenili Nemci, bo vrnjena postavni lastnikom in upeljana bo agrarna reforma. Zemlja izdajalcev in Nemcev bo vzeta brez odškodnine. Posedstva velikih poljskih po-

sestnikov preko 113,550 akrov bodo vzeta lastnikom, ki bodo deležni plačila, pod pogojem, "da so se obnašali patriotično."

Poljakom, bivajočim v inozemstvu, razen izdajalcev, bo dovoljeno, da se vrnejo domov.

Ofenziva v Normandiji je obnovljena

VRH. GL. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, 25. julija. — Britske in kanadske čete na normandijski fronti so po štiridnevem odmoru začele novo ofenzivo na široki fronti južno in vzhodno od Caena in v teku so ostri boji.

LONDON, 25. julija. — Zavezniške armade v Normandiji so danes organizirale svoje sile za novo ofenzivo, o kateri je Berlin poročal, da je pričakuje vsako uro. Berlinski radio je javil, da se je na mostišču nad Caenom izkrcalo 12 velikih transportov zavezniškega vojaštva.

Zračna aktivnost je bila danes vsled oblačnega vremena na najnižji stopnji od dneva, ko se je pričela invazija Francije.

VILE ROJENICE

Vile rojenice so se zglasile v nedeljo pri družini Mr. in Mrs. Max Gerl, 923 E. 222 St., ki vodi Max's Cafe, na E. 200 St., ter pustile v spomin krepkega sinčka, ki je ob rojstvu tehtal devet in pol funta. Mati in dete se nahajata v St. Luke's bolnišnici in vse je zdravo. V družini ste od preje dvojce deklic. Mati je hči poznane družine Mr. in Mrs. Jacob Yanchar, 10302 Prince Ave., ter je organizatorka pri fari sv. Kristine, oče pa je sin poznane Mrs. Mary Gerl, 720 E. 200 St. Naše čestitke!

OBISCE UJETNIKE

Mr. Anton Ipavec, 1917 Woodlawn Ave., nam poroča, da je prejel od ujetnika Franca Resinovića dovoljenje za obisk za 3. avgusta. Kot smo pred kratkim sporočili, se ujetnik Resinović z 10 drugimi slovenskimi mladeniči nahaja z italijanskimi ujetniki v Lacamp taborišču. Ako ima kateri izmed rojakov kako sporočilo za te fante, se lahko obrne na Mr. Ipaveca. Njegova telefonska številka je Randolph 6482.

STAR PAPIR ZA VOJNI NAPOR

Vsakdo lahko pomaga k zmagi, ako shrani star papir in ga izroči za uporabo v vojne svrhe. V nedeljo 30. julija je v Clevelandu "Victory Paper Salvage Day." Petnajst sto truckov in armada 12,000 prostovoljnih delavcev, bo obiskala sleherno ulico v mestu. Glejte, da bo star papir, ki ga imate, na tratoarju pred vašim domom do 9. ure dopoldne!

Škof Spellman in nemški poslanik govorila s papežem

RIM, 24. julija. — Nadškof Spellman iz New Yorka je bil včeraj pri papežu Piju, s katerim je govoril skoro štiri ure. To je bil že drugi razgovor, od kar je Spellman dospel v Rim. V tej zvezi se poroča, da je papež koncem tedna razposlal zapupne note, da se dožene razpoloženje glede miru.

Avtoritativni viri so tudi odkrili, da je vatikanski državni tajnik imel v soboto dolg razgovor z baronom Ednstom von Weizsackerjem, nemškim poslanikom v Vatikanu, ki je izjavil, da bo Rusija največja zavira v papeževem prizadevanju za mir, ker Vatikan nima direktnih stikov s premierjem Stalinom.

Naši fantje-vojaki

CPL. Albert Paulin, sin Mr. in Mrs. John Paulin, 19523 Shawnee Ave., je prišel domov na dopust za 10 dni. Prišel je iz Georgije, nazaj se bo pa podal v ponedeljek in sicer v Californijo. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Pvt. Anthony Gole, sin Mr. in Mrs. Anton Gole, 911 E. 232 St., Euclid, Ohio, se nahaja doma na 10-dnevem dopustu iz Fort Dix, N. Y. Na svoje službeno mesto se vrne 3. avgusta. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu staršev.

NEMŠKE ARMAD RAZKLANE; RUSI SAMO ŠE 60 MILJ OD VARŠAVE NEMŠKE IZGUBE SO 539,000 MOŽ

LONDON, torek, 25. julija. — Rdeča vojska je včeraj zadala Nemcem na Poljskem vrsto katastrofalnih udarcev, ki so razklali nacijske armade na dvoje. Rusi so v velikem železniškem centru Lublinu očistili zadnje ostanke nemškega odpora in zavzeli mesto Lukow, ki leži samo 60 milj južnovzhodno od Varšave. Južno od Luknowa so prekorčili reko San in derejo direktno proti 150 milj oddaljeni nemški Šleziji.

Moskva je v posebnem komunikaciju naznanila, da so Nemci iz začetka gigantične poletne ofenzive 23. junija izgubili 539,000 mož, ki so bili ubiti ali ujet.

V tem številu pa so vključene samo izgube, katere so zadale Nemcem štiri ruske armade, medtem ko sedaj prodira proti Nemčiji najmanj sedem ruskih armad na 800 milj dolgi fronti, ki se razteza od Baltika pa do Karpatskega gorovja. Od skupnega števila je bilo 381,410 Nemcev ubitih, 158,480 pa so jih Rusi ujeli.

Nemška katastrofa raste od ure do ure

Nemška katastrofa se veča od ure do ure. Rusi prodirajo proti zapadu povprečno eno uro na miljo, kar je nekaj nezaslišnega, in vsa ogromna fronta se kreta kot ena sama edinica.

Vojaški opazovalci v Londonu pravijo, da zgodovina ne pomni takega vojaškega čina, kot ga vprižarja sedaj na vzhodni fronti Rdeča vojska.

Rusi 25 milj od Visle

Snoči so se Rusi nahajali samo še 25 milj od reke Visle, ki je zadnja obrambna linija na poti proti Nemčiji.

Z zavzetjem Lublina, ki se nahaja v geografičnem centru Poljske, so Rusi nemške armade na Poljskem razklali na dvoje, medtem ko je zavzetje Lukowa od strani prve beloruske armade pod poveljstvom maršala Konstantina Rokossovskaja presekalo progo iz Brest-Litovska, ki je nudila zadnjo priliko za nemški beg iz omenjenega mesta.

Rusi samo 50 milj od Varšave, pravi Berlin

Brest Litovsk je ostal daleč za bojno fronto. Berlinski radio je danes priznal, da so Nemci v Brest - Litovski obkoljeni in je Rdeča vojska že vdrla v mesto.

Glasom poročila iz Berlina, so Nemci pod pritiskom ruskega valjarja umaknili iz mesta Siedlice, ki leži samo 50 milj vzhodno od Varšave.

Rdeča vojska prodira proti Krakovu

S prekorajčenjem Sana so Rusi prišli 150 do 140 milj od nemške Šlezije, in prodirajo v prvi črti na poti proti Nemčiji naravnost proti Krakovu.

Rusi so prekorčili San na 50 milj dolgi fronti severno od Jaroslava, odkoder so Nemci glasom poročila iz Berlina že zbežali.

Rusi vdrl v Lvov

Obkoljeni Lvov, ki je ostal

Kratke vesti

KONGRESNICA BOLTON DOSPETA V EVROPO

LONDON, 24. julija. — Kongresnica Frances Bolton iz Clevelanda je danes pristala z letalom na Irskem. Od tam se poda v London ter bo obiskala ameriške bolnišnice in vojaške tabore v Angliji.

CHURCHILLOV SIN KOMAJ USEL SMRTI

LONDON, 24. julija. — Iz Jugoslavije je danes dospelo poročilo, da je prošli ponedeljek sin premierja Churchilla, major Randolph Churchill komaj ušel smrti, ko je treščil na zemljo transportni aeroplan, v katerem se je nahajala tudi britska pisateljica Evelyn Waugh.

AMERISKI LETALCI BAJE USTRELJENI

LONDON, 25. julija. — Iz Zuricha se poroča, da so nemški vojniki in policisti ustrelili tri ameriške letalce, ki so se padali spustili iz gorečega letala v bližini jezera Constance.

UPORNIŠKO GIBANJE NA DANSKEM

WASHINGTON. (O.N.A.) — Danski patrioti bodo prepeljani v Nemčijo v oddelkih po petdeset, da ne bo preveč dreva v nemških koncentracijskih taboriščih v Dansk, pravi poročilo danskega tiska iz urada za vojne informacije.

Kot primer dreva navaja poročilo taborišča izven Kopenhage, kjer držijo sedaj 445 mož in žena. Dodano je, da so Nemci "odkriti priznali, da imajo toliko ujetnikov, da nimajo časa, da bi vse pregledali."

Stockholmski časopis je pisal, da je Kopenhagen protestiral proti ubitju 93 oseb od Nemcev s dveminutnim molkom. Opisano je bil kot impozantna demonstracija, katere se je udeležila celo policija.

En nemški avtobus je mirno stal vkljub stalnemu opominjanju potnikov, ki so bili nemški vojniki; vozil ga je Danec.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znamk!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

POTREBŠČINE IN VOJAŠTVO SE ŠE VEDNO DOVAŽA V FRANCIJO

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

OSVOBODILNI POKRET NA DANSKEM

Thomas Dossing, 62-letni bivši načelnik državne knjižnice v Copenhagenu, je pričakoval odhoda v Moskvo, kjer bo predstavnik tajnega gibanja na Danskem za sovjetsko vlado. Še se mu je poznalo trpljenje koncentracijskega taborišča, iz katerega je prišel pred mesecem dni.

V ekskluzivnem intervjuju s Prekomorsko novinarsko agencijo je Dossing izjavil, da je bil prvi cilj, prelomiti odnose med modelnim protektoratom in Nemčijo, dosežen. Njihov glavni namen sedaj je, da zavezniki spoznajo Dansko kot proti-osiško državo.

Članstvo Osvobodilnega gibanja je tako tajno, je dejal Dossing, da čeprav je bil aktiven v uporabi od začetka, ni vedel kdo so člani, dokler ni prisostvoval sestanku pred enim mesecem, da je dobil navodila za moskovsko misijo. Njihova identiteta še ne more biti razkrita, vendar pa vključujejo vse stranke in mnjenja na Danskem od konservativcev do komunistov. Ko bo ustanovljena nova vlada, izčiščena od fašistov, se bo osvobodilni svet sam po sebi razšel.

Naciji sami so pripomogli v glavnem k vzbuni na Danskem, ki je doslej višek pred par tedni, ko je splošna stavka paralizirala København. Najprej so prelomili obljubo, da ne bodo vmešavali svoje prste v notranje zadeve, in so poskušali vpeljati hitlerjanski način življenja. Njihova druga in najhujša napaka je bila kolaboracija z danskimi nacija pod Fritz Clausenom in člani "Schalburg Corps", ki sestoji iz bivših zločincev, osvobojenih iz danskih ječ. Ta skupina ni nikdar štela več kot 800 članov.

Danski saboterji so postali neverjetno dobro organizirani, je dejal Dossing. Ko se je imela izvršiti kaka velika sabotaža, so prostovoljci nosili po ulicah letake, naj se javnost izogiblje. Medtem je bilo naročeno, da naj delavci v tovarni zapuste tovarno, in ko je bilo vse ukrenjeno, so bombe razgale stavbo.

Nasilje ni bilo edini način upora. Ko so Nemci zahtevali od naučnega ministrstva, naj konfiscira 2,000,000 proti-nemških knjig, je ministarstvo odgovorilo, da nima moči, da bi ukazalo knjižničarjem jih poslati.

Pozneje so Nemci zahtevali politične knjige komunističnih avtorjev. Danski uradniki so odgovorili, da mnogi komunisti pišejo tudi ne-politične knjige, in da je pretežno, da bi določili razliko.

Sedaj, ko se je razpoloženje nemških oblasti spremenilo, Dossing pravi, da so hitlerjanski oficirji opravičljivi, ko so aretirali patriote. V enem slučaju, ko je žena nekega aretirane patriota očitala nemškemu oficirju, ker je aretirala njenega moža, je trepetajoče odgovoril: "Kaj pa morem, gospa, če mi je pa ukazano."

Danska je bila primorana plačati za vzdrževanje kakih 100,000 nemških čet v deželi, kakor tudi za utrdbe Jutlandije. Danci so tudi trpeli breme nemških nakupov v Danski, in nemški dolg Danski znaša čez pet milijard kron, ali petkratno letno dohodnino dežele.

Slovenski jezik in slovenska misel

Največja vrednota naše narodne omike je slovenski jezik — za Slovence. Vsaka narodnost dobi po jeziku svoj poseben značaj, svojo samobitnost, ki jo loči od vseh drugih narodov. Jezik je neka posebna lastnost človekova, ki je žival nima, ker ne misli.

Do sedaj pa ni mogel še nihče odkriti, kako sta združena v človeku mišljenje in govorica.

Teh osnovnih resnic, ki bi jih moral poznati ne samo vsak izobraženec, pač pa jih občuti vsak človek, nekateri, ki si domišljajo, da so popapcali neko

žlico lastne in tuje učenosti, ne zapadejo. Kolikokrat so se trudili, da bi v "Bazovici" prepoznali pridno registrirali, kolikokrat smo zapisali besedo "Slovenec" in "slovenski", da bi nas s čim temeljitejšimi dokazi odinili v skrajne separatiste.

To so ostanki tiste politike, ki je rodila toliko nepotrebnega gorja in ki si je ustvarjala, da bi mogli biti Slovenci mnogo boljši Jugoslavlani, če bi opustili svoje "slovensko narečje". In se jezikovno pojugalovani. Ti ljudje pa popolnoma prezirajo dve osnovni resnici: 1. da

Zelo značilna je zgornja slika o francoski invazijski obali. Sliko je posnel fotograf obrežne straže, ki se je nahajal na gričku, kjer so si nacisti izkopali svoje jarko. Preliv je natrpan z ladjami, ki prevažajo dodatne zavezniške sile in vojne potrebščine za nadaljevanje borbe v južni smeri.

govore Srbi in Hrvatje isti jezik, pa se kljub temu — na žalost — ne razumejo in da govore Slovenci drugačen jezik kakor Srbi in Hrvatje, pa se vendar z enim in drugimi, hvala Bogu, kar dobro razumejo.

Tem nesolidno šolanim ljudem pa bi morali povedati še marsikaj drugega. Jezik po svojem bistvu ni nekaj umetno ustvarjenega, od razuma izmišljenega; samo sredstvo, da se ljudje med seboj razumejo v šoli in v življenju. Jezik ne izvira iz treznih in hladnih prevdakov, kakor razne gospodarske in politične ustanove, računski sklepi, pač pa je izliv srca in odsev človeške duše. Za podlago ima iste korenine kakor ljubezen, veselje, radost, vera.

Jezik ni last posameznika, kakor denar, temveč skupna narodna lastnina. Po jeziku smo najbolj povezani z narodom. Šele z jezikom vstopamo v narodovo življenje, se razgovarjamo s svojimi tovariši, brati, sestrami, z roditelji, s svojimi sosedi in rojaki. Jezik je najmočnejša vez, ki nas druži z narodom. Takih dokazov, če so komu še potrebni, bi lahko našli na sto in tisoče. Kako je bilo v ujetniških taboriščih, ko te je izpraševalec najprej pobiral v tujem jeziku, naenkrat pa te je vprašal, če še živi v tvoji vasi, trgovci, župnik, krčmar itd.

Ze sama tvoja govorica iz ust dosega neznanca, ti je vzela besedo in najmanj tako vzemirjen si bil kakor, da ti je pisala mati. Ze po dveh golih minutah razgovora si mu zaupal kakor zaupaš svojemu lastnemu očetu. Če bi ti registratorji slovenskih poimenovanj v "Bazovici" tudi ob priliki pogledali v ta taborišča, bi gotovo dobili nekaj novih psiholoških izkušenj, ki so jim tako potrebne. Saj za to delo ni nihče imel monopol, niti si ga je iastil.

Vemo pa tudi še to: Če se je kdo potujil v obnašanju, življenju, šegah in navadah, in popolnoma zatajil svojo narodnost, ga materin jezik še vedno spominja na dom in narod. Tudi o takih slučajih bi lahko govorili; ravno tu na sedanjem našem začasnem bivališču je mnogo takih živih dokazov.

Jezik je glavno izraževalno sredstvo. Ljudje, ki najbolj živo razpravljajo, obtožujejo in zagovarjajo demontažo našega jezika, vedo to najbolje. Malo tujih jezikov so se navadili in vsa njihova veda in znanost se pretakata prav za prav zgolj iz domačih ust.

Človek bi sodil, da bi ravno taki ljudje morali na lastnem možganskem željniku še prav posebno ugotavljati take osnovne resnice. V svojem jezi-

ku smo se že v materinem jeziku učili izgovarjati svoja čustva, misli in hotenja. V materinem jeziku smo prejeli prvi pouk in prvo vzgojo. Ti prvi vtisi v mladosti so najgloblji, najbolj izraziti, ker je otroška duša še čista, prazna, mehka in sprejemljiva. Če se pozneje tudi naučimo še kakega drugega jezika, ga nikdar tako ne znamo, kakor materin jezik. Dobro znamo prav za prav samo en jezik, druge znamo bolj za silo, napol, ker jezik se ne da zgolj naučiti, pač pa ga je treba tudi občutiti. Prav iz srca izraziti žalost, veselje, navdušenje, ljubezen, moreš le v domačem jeziku, vse drugo je priučeno in ne more biti nikoli pristno.

Materin jezik je ključ do narodne omike. Narodna omika pa je vse to, kar imamo Slovenci svojega domačega, lastnega. Danes slovensko narodno omiko že komaj spoznaš. Slovenci smo se izgubili v mednarodni, moderni "omiki". To je naša velika napaka, čeravno se tudi drugim narodom tako godi. Vendar smo Slovenci zadržali svojskosti, po katerih se ločimo od drugih. Te naše svojskosti bi nekateri hoteli izbrisati in jih prekriati s tujimi, lepo zve nečimi frazami. Ali so se Slovencev spomnili šele takrat, ko bi jim lahko poslužili kot vaba na trnku za lastne osebne koristi. Tisti maloštevilni, zato pa izredno vneti agitatorji so se vrinili med nas šele ob konjunkturi, pred tem o Slovincih niti slišati niso hoteli; nekateri iz korenjenih Slovinci pa so se šele v januarju pričeli zopet učiti slovenščine, da bi se s špekulacijo materinega jezika približali pošteni in lahkoverni slovenski duši. Še pred šestimi meseci so bili ti naši fantje za nje navadni "laški ujetniki" in s silo so se otepali, da bi šli med nje, češ, da ne poznajo jezika in da se to itak ne izplača. Za vse te trditve imamo dokaze.

Po vsem svetu vlada danes neki skupni moderni tip človeka. V Jugoslaviji, Franciji, Angliji in Ameriki se oblačijo ljudje na isti moderni način, se podobno obnašajo in zidajo enaka ali podobna poslopja in svoje domove. Tako izgleda vsaj na prvi pogled.

Neobhodno je v današnjem svetu, da se ljudje približajo drug drugemu, kajti čim bolj se bodo spoznavali, tem boljše se bodo razumeli in tem manj vzrokov bo za prepire in medsebojna klanja.

Velike medsebojne prometne zveze, pronicane kulture in civilizacije od enega naroda do drugega, vse to že danes izravna najgloblje razlike. Ali, člo-

vek je individualist in dva civilista nečeta biti enako oblečena.

Neki grški učenjak je dejal: Če bi vsem ljudem glave porezali in jih odnesli na prodajni trg, bi vsak zopet zagrabil za svojo.

Iz teh čisto prirodnih zakonov človeka, bodo narodi do neke gotove meje zadržali svoje posebnosti in jih skrbno čuvali tudi v bodočnosti. Posegati v te čisto intimne svojskosti človeka pa je nasilje in nasilja se zlasti naš slovenski narod otepa že sto in stoletja. Zlasti pa so takih poskusov zelo predrzni pri narodu, ki je s svojo kulturo in svojo civilizacijo pokazal, da ima prav vse značilnosti prosvetljenega naroda. Narod, ki je prvi v Evropi v proizvodnji kulturnih vrednot, ki ima 96% pismenih pripadnikov, ki ima združništvo, ki je za vzor vsem evropskemu jugu, ki ima književne umetnine, ki se prevajajo v vse svetovne jezike; narod, ki je priden, soliden in pošten, narod, h kateremu se z vsem ponosom lahko prišteva, da si njegov pripadnik, narod, ki ga nista mogla iztrebiti niti germanska niti laška nasilnost, tak narod umreti ne more. O stal bo živ, čvrst s polnimi povdorkom svoje življenjskosti in zavedajoč se svojih velikih nalog, ki jih ima na najvažnejšem evropskem predelu.

S temi ugotovitvami naj se končno spoprijaznijo vsi "računarniki", ki so mogoče to pa tam dosegli po neko osebno korist na račun slovenske zaupljivosti, ki pa bo ravno tako izginila, kakor je prišla, v trenutku, ko se bo vtihotapilo v srca in duše — spoznanje. To spoznanje pa bo zopet tisti materni klic, ki včasih za nekaj malih trenutkov zamre, da se zopet s podvojeno silo oglasi. Tisti klic, ki je slovenskega fanta pognal iz žice, se bo kmalu zopet oglašil. Verujemo v to, ker verujemo v melodični zvok slovenske govorice in v globino slovenske misli.

"Bazovica".

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERISKIH SLOVENCEV

V Strabane, Pa., je nagloma umrla Jennie Slanovic, rojena Šajn, članica društva št. 149 ABZ. Zapušča dva sina, dva hčeri, tri vnuke in tri brate. Doma je bila iz vasi Jursce pri Št. Petru na Notranjskem.

V Eckhart Mines, Md., je dne 4. julija pri kopanju utonil Edward Muletz, star 17 let, član mladinskega oddelka društva št. 187 ABZ. Zapušča starše, brata in tri sestre.

UREDNIKOVA POŠTA

Jankovich na počitnicah

Radi nekaterih društev in organizacij, h katerim spadam, naznanjam spodaj podpisani, da se podam za osem ali deset dni, ob priliki mojih počitnic izven mesta. Podal se bom na agitacijo za naše napredne časopise in Adamičeve knjige v državo New York in Ohio.

V načrtu imam obiskati sledeče naselbine: Buffalo, Gowanda, Towanda in Little Falls, N. Y., Conneaut, Painesville in Fairport Harbor, Ohio. Ako mi bo pa čas dopuščal, bom obiskal tudi Erie, Pa.

Se marsikatero naselbino ali mesto bi človek rad obiskal, ampak čas in današnje razmere ne dopuste.

Anton Jankovich

Podružnica št. 35 JPO,SS

Sledeče prispevke sem sprejel pri podružnici št. 35 JPO,SS za mesec junij:

Družina J. F. Durn \$6.00, Mrs. Anna Goršek - Bales \$2.00, Mary Troha \$1.00, Mr. in Mrs. L. Schiberl \$3.00, Mr. in Mrs. Ludvig Ogrinc \$5.00, dr. "V boj" št. 53 SNPJ \$12.50, Mrs. Amelia Terbižan \$5.00, Dr. V. Pavski raj, št. 312 SNPJ \$3.00, Frank in Mary Vidrich \$5.00, Ernest Terpin \$1.00. Skupno \$43.50.

Zadnja seja je sklenila apelirati na narod za večje prispevke v ta blag namen.

Enkrat v septembru se priredijo obširno hišno kampanjo. Zaenkrat smo priredbo opustili, ker časi so preveč kritični za kake priredbe.

Imeli smo že več priredb v treh letih in izrpalni smo menda vse vire. V preteklosti smo se vedno obračali v prošnjo na razne talente, da so nam prišli na pomoč z programiranimi točkami, torej je težko vedno nadlegovati te že itak utrjene kulturne moči.

Če bi se zavedali v polni meri borbe in trpljenja naših bratov in sester v krvavi in požgani domovini, bi prispevali v sklad pomožne akcije veliko, veliko več, čeprav bi nas malo bolelo. Vedno bi morali imeti pred očmi trpljenje naših sobratov in sester v rojstni domovini, ter zavedati se naše dolžnosti napram njim.

Seveda nam gre predobro menda, zato nimamo tudi pred seboj te človečanske zavesti. Mi sami bi morali kaj takega gorja preiskusiti za par mesecev ali pa bi morali biti vsaj očitni, ki tega trpljenja in pomanjkanja, potem mogoče bi se nam kaj omečala srca.

Za vzgled naj bi nam bil naš rojak Peter Lustrik, kar mi je znano sta on in žena prispevala že lepe vsote za razne take blage namene, namreč za pomožno akcijo že preko \$1000.

Ravno tako vsoto za SANS, ter za Ruski relief \$2,000 in za ameriški Rdeči križ tudi \$1000. Torej to so že lepe številke od rodoljuba kot je Peter Lustrik.

Zal, da nimamo več takih v svoji sredi. Smo pač ubog skromen narod, nimamo milijonarjev v svoji sredi, in tudi gori omenjeni ni eden med njimi, pa je vključ temu odprli svoje blago čuteče srce za te reveže v domovini.

Od nikogar se ne zahteva take vsote, ker menda bo edini le naš Lustrik, med nami, ki je prispeval tako lepo vsoto na altar svoje trpeče rojstne domovine. Ampak za vzgled nam bi lahko bil, da bi prispevali vsak po svoji moči kot, pač zmerno.

Kot sem omenil, priredimo kampanjo. Vsa društva so go-

tovo že sprejela apelna pisma od te podružnice. Prosi se vas, društvenike, da se odzovete apelu in pomagajte nam izvršiti hišno kampanjo. Potrebujemo bomo precej moči.

Seveda če ne bo dovolj sodelovanja in odziva, bo morala podružnica idejo glede hišne kampanje opustiti, ker zastopniki, kateri smo sedaj sami včlanjeni pri tej podružnici, ne zmoremo izvršiti tega dela sami. Potrebujemo pomoči. Par dni trtovanja ne zahteva veliko od nas, torej upamo, da se boste vsi zavedali svojih dolžnosti in se temu apelu odzvali.

Kdor bo sodeloval, je prošnja, da se prijavi pri spodaj podpisane tajniku. Organizacija vam bo hvaležna tako tudi vaš trpečih sobratje v domovini.

Zgoraj podano finančno poročilo za mesec junij dovolj jasno priča, da za okolico, kateri tvori ta podružnica, je jako za-losten odziv. Posnemajmo drugo večje narode v tem delu, ki se jim ne gre tako za njih usodo kot našemu malemu narodu.

Ne pozabite, da še vedno zbiramo "sales tax" znamke, katere vnovično in dobimo vedno nekaj za nje.

Dalje so razni drugi viri, ki se jih lahko poslužimo, to je velikokrat namesto venca podariti raje v pomoč trpečemu narodu. Cvetje je itak le za en dan, večjemu dva dni, in ni ga več. Z tistimi dolarji pa bo revežev v domovini otihih veliko solza. Precej jih je že med nami, ki se tega zavedajo, in tako smo dobili tudi nekaj lepih darov.

Daj brat, daj, prispevaj za naša, ki uživaš vso svobodo ameriški deželi. Vam se ne bo poznalo veliko, z skupnimi prispevki pa bomo koristili dobri humanitarni stvari.

Za podružnico št. 35 JPO,SS J. F. Durn, tajnik

Opomini glede racijoniranja

SLADKOR

Znamke št. 30, 31 in 32 so se danj veljavne vsaka za pet funtov sladkorja, do preklica.

Znamka št. 40 je veljavna za pet funtov sladkorja za vključevanje konzerv, in sicer do 28. februarja 1945.

MESO, MASCOBE

Rdeče znamke A 8 do Z 8 so veljavne do preklica.

PROCESIRANO SADJE IN ZELJENJAVA

Modre znamke A 8 do Z 8 A 5 so veljavne do preklica.

ČEVLJI

Znamki št. 1 in 2 z aeroplanom v knjižici št. 3 ste veljavni do preklica.

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI ZMAOI

MASCOBE IN MASTNI ODPADKI
Prodajte vašemu mesarju

KOVINSKI ODPADKI
Povprašajte v vaši mestni dvorani

SHRANITE STARE CASOPISE
Pokličite PR. 6100 za odpremo

KOSITRNE SKATLJICE
— Operite jih
— Strite jih
— Shranite jih
— Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

III

"Krasno bilje, je-li?" je vprašal Kaleb Malcolm, ki se je pripognil, da bi otipal lanovo tkivo. "To pomeni Garovim novo hišo na pomlad, če pojde tako naprej. Zidati moram, veš, Malcolm. Dekleta so zaslužila, da jim dam dostojen dom. Ela je že dovolj odrasla, da dobi snubca ali snubce. O prišli bodo na ogled fantje z lastnimi farmami, kako da ne. Pokazati jim hočem, da izhajajo naša dekleta iz vprav takšne dobre hiše, v kakršno se prisojijo. Zidati moram, zidati. Dekleta morajo imeti kaj dobrega, če hočejo dobiti kaj dobrega, vidiš? Hi, hi! Moji hčerki ne štokljata po bornih bajtah. Moral bi ju le slišati, kako znata govoriti. O ne, v resnici ne!"

Malcolm je molčal. Oči so mu blodile z občudovanjem po bogatem lanu in naprej proti severu po bujnih senošetih in rižjih. Kaleb Gare je bil v resnici premožen. Res ni bil mož mnogo prida, kar je Malcolm dobro vedel, toda fant se je zavedal tudi, da ga bodo otroci preživeli in bodo do konca svojega življenja udobno živeli na tej grudi. A on, Malcolm, je bil potnik, ki je prisluškoval vse žive dni glasu vetra, vabilu daljnih jezer in samotnih gozdov.

Vrnila sta se preko izsušene jezerišča, krenila okoli močvirja in se napotila čez senošet, ki je ležala dalje, na jugu. Malcolm je brodil z roko po visokem, svilenem senu in vdihaval globoko njegovo bogato, sladko vonjavo, ki je prevevala ozračje. Krasno je bilo to seno, krasno bi bilo ležati na njem v svitu zvezd...

"Da, da, ni druge pomoči — zidati moramo — Ela in Martin potrebujejo dobre hiše, da bosta stanovala v njej — z ostalimi zadevami bo že kako."

Kaleb je po vsem videzu govoril malone samemu sebi. Toda Malcolm, ki je bil preprost, ko drevo in pameten ko drevo, rasteče prosto proti nebu, je slišal slednjo besedo, ki jo je bil mož izpregovoril.

Tisti večer je omenil Kaleb pri večerji razgovor zgolj na Malcolm: pomenkoval se je z njim o pridelku v okolici Oelanda in ga vpraševal, kako kaže letina naprej proti jugu. Razpravljal je z njim o živinskih kugi in parkljih in gobcu, ki je bila izbruhnila med govedjo na zapadu, in je omenil, da bi mogla ta dvigniti ceno živini. Pripovedoval nfu je svoj načrt, da bo prihodnje leto redil v večjem obsegu purane in gosi, in se je mudil dalj časa s podrobnim pripovedovanjem

neke konjske kupčije, pri kateri so ga bili baže grdo osleparili.

"Da, da," se je hehetal Kaleb. "Vsakdo od nas pride včasih ob pamet, bodisi tako ali tako, kaj, Malcolm? Vsakdo se včasih ureže! He, he!"

Njegov smeh je imel očitno svojevrsten porogljiv pomen.

"Mimogrede," je dodal takoj nato, "se tudi v Yellow Postu nekoliko gradi, ali ne? Govoril sem spotoma z nekom o tem. Nekdo je pred kratkim vprašal po tebi — če se ne motim, hčerka Johna Tobaccia. Krasno dekle za Indijanko. Bila je v misijonarski šoli. John mi je pripovedoval, da bo poučevala v Yellow Postu, čim bo tamkajšnja šola dograjena."

"Samo nekaj minut sem se mudil tamkaj," je dejal Malcolm in poškilil v Elo. "Prihajam naravnost od Shellskega jezera."

"Nisi bil tam, eh? No, izgubil si menda zanimanje za svoje stare prijatelje, odkar si bil nekaj časa odsoten. Vem, kako je to — vem, kako je to," je dejal Kaleb zamišljeno.

Ela je upirala oči v svoj pladenj. Lica so ji bila razgreta. Upirala se je sramoti, ki ji je bila prevzela srce spricho Kalebove nevljudnosti, vendar si je poskušala dopovedati, da je način njegovega govorjenja pravi, kajti Malcolm je bil na vse zadnje le mešanec in ga je moral Kaleb zavrniti na njegovo mesto. Ni je dosti brigalo, da ji je fant edina romantična podoba, ki jo je poznala v svojem življenju.

Judita je opazovala Kaleb in ustnice so se ji nakremžile. Le malo časa — le malo časa bo še prenašala njegovo nasilje, zgolj do končane košnje.

Amalija je sedela tiho in neustrašeno na svojem mestu. Če gre Kalebovo vedenje na račun Ele, naj ga plača sama. Saj je Kalebova hčerka. Amalija se je odločila, da se popolnoma oprosti Kalebovih otrok in da ne bo omahovala v svojem sklepu. Prav tako bo trdosrčna do njih, kakor je on, samo da se ne bodo upali osvoboditi in pogubiti Marka Jordana. S to mislijo v srcu je gledala Eli v po-vešeni obraz, kakor da bi ji bila dekle tujka.

IV

Slučajno se je pripeljal Skuli Erikson po pomraku na Garovo pristavo, da bi se bil domislil s Kalebom o novih strelnicah pri šolskem poslopu. Ko je Ela, ki je molzla, opazila njegov voz na dvorišču, se ji je srce za hip umirilo. Saj bo novi gost za nekaj časa odvrnil Kalebovo pozornost od Malcolm. Ela je vstala ter odnesla pručico h kravi, ki je stala v kotu med dvema pregrajama na mol-

"WHO PUT HUNDRED-OCTANE IN MY LIGHTER?"

zišču, kjer je Judita in Karli. ki sta molzla nekje na drugi strani, nista mogla videti.

Zdajci je prišel Malcolm kakor po navadi po ovinku izza kolnice, tako da ga drugi niso mogli opaziti.

"Ela," je zamomljal, stoječ zravnano tik nje, "ne bi te rad sili, da pustiš vse to, kar imaš. Toda če hočeš iti z menoj brez vsega tega, pridi, kajti potrebujem te. Nimam veliko, ali dober bom s teboj. Vedno sem mislil, da me ljubiš."

Ela je pogledala v stran in zagledala njegove močne noge, tičeče v starih usnjatih dolenkah. Prevzela jo je želja, da bi se jih oklenila in jih tesno stisnila; da bi vzklila in se zasmejala, mu pogledala v lice in rekla: "Da, s teboj pojdem." Toda nič takega ni storila. Molzla je naprej, da je beli curek brizgal s tankim šumom v posodo in ji je puhtel v lice vonj svežega mleka.

"Konja ti kupim, Ela, in jez-dila bova počasi ter spala v poletnih nočeh na prostem pod zvezdami, a če bo deževalo, v mojem svilenem šotoru. Imam staro kolibo na severu — zaslužim s kožami lepe denarce — nobenega pomanjkanja ne boš čutila." Skrivaj se je dotaknil njenih mehkih, rjavih las, ki se jih je edinih še spominjal izza časa, ko jo je ljubil.

Ta dotik jo je neznansko presunil. Hrbet se ji je zravnil, roke so ji omahnile. Srce ji je tolklo kakor bijoča ura. Čemu je ni bil zgrabil in je odvedel s seboj, preden je utegnila premisljati? Toda fant ni hotel tako — nikoli ni doživela tega.

"Ne morem, Malcolm. Ne morem od njih," je dejala brezizrazno.

Fant je nekaj časa molčal. "No, potemtakem nečeš iti z menoj. Nič mi ne hasne postajati tod. Drevi pojdem k Bjarnassonu. Ko bom tesal pri njem čoln, bom ves čas mislil nate, Ela. Potem pa odrinem na sever."

Edino telo je bilo podobno ogromnemu trdnemu vozlu. Ni se mogla ne premakniti ne izpregovoriti, temveč je strmela kar naprej v težke vime.

"Torej zbogom, Ela, in mnogo sreče," je dejal Malcolm in iztegnil roko proti njej. Ela mu je brezčutno segla vanjo, ne da bi mu bila pogledala v lice. Fantove oči so bile temne, otožne, obupane od ponižanja, kajti mislil je, da zato neče iti z njim ker je ni vreden. Toda dekle ni videla njegovih oči.

Malcolm je lahkotno preskočil plot molzišča in odšel.

Ela je sedela na pručici in buljila v belo vime z bogato, neizčrpno zalogo hrane za človeško telo, ki bo živelo dalje vkljub bridkosti in žalosti.

Tisti večer se je poslovil Malcolm, škotski mešanec, kakor so ga nepravilno imenovali, od Garovih, zahvalivši se jim za njihovo gostoljubje.

Ela, ljubica, ki mu je bila zdaj zgolj Garova hčerka, je bila zraven.

"Bolje bi bilo, če bi si bil pri-skrbel spremljevalko za na pot, Malcolm," se je namuzal Kaleb in sunil Skulija Eriksona v rebra. "Sveto pismo pravi, da človeku ni dobro biti samemu."

Sedeč na indijanskem poniju, se je Malcolm, ki ga je imenovala Judita "Kozjeokega," nizko priklonil in poln posmeha vljudno pomahal s svojim širokokrajnim klobukom. Eli se je srce krčilo, kajti fant je ni bil razumel.

(Dalje prihodnje)

CINCINNATI, OHIO — Key-loss insurance is available to more than 23,000,000 motorists throughout the nation who this year will receive Ident-O-Tags, miniature car license plates, which are distributed by the Disabled American Veterans. More than 4800 automobile keys are returned each month to their owners by the DAV. Marge Doppes (above), DAV headquarters employee, inspects a group of keys about to be returned. Funds accruing to the DAV are well utilized in service for the disabled veteran and his dependents.

WHERE THE FUEL GOES

It takes 12,500 gallons of gasoline to train one pilot.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrta in žalostnega srca naznanjam vsem prijateljem in znanecem, da je umrl moj nadvse ljubljeni soprog

1889

1944

Andrew Gregorc

Zatisnil je svoje blage oči dne 22. junija 1944 leta, po mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb se je vršil dne 26. junija iz August F. Svetekovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Marije Vnebovzvetja na Holmes Ave., ter na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen dne 4. novembra 1889 leta v vasi Gorenji Kašelj, fara Devica Marija v Polje pri Ljubljani.

V dolžnost si štejem, da se tem potom iskreno zahvalim vsem onim prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krsti mojega ljubljenege soproga. Ta dokaz vaše ljubezni napram njemu mi je bil v veliko tolažbo v dneh smrti. Zahvalo naj sprejmejo:

Mr. in Mrs. Zernic in družina, Miss Rose Sepetauc, Mr. in Mrs. Joseph Sepetauc, Mr. August Sepetauc, Mr. Frank Gregorc, Mr. in Mrs. Frank Pakish, Mr. in Mrs. John Lupšina, Mr. in Mrs. Anthony Kotar, Mr. in Mrs. John Markel in družina, Mr. Frank Spenko, Mr. in Mrs. Kotic, Mr. Anton Rozar, Mr. in Mrs. Vene, Mr. in Mrs. Joseph Kopina, Mr. in Mrs. Frank Lupšina, Employees of the May Fran Eng. Co., Fisher Body Plant No. 1, ter društvo Cleveland št. 126 SNPJ.

Najlepšo zahvalo izrekam vsem onim, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše blagopokojnika, in sicer:

Mr. in Mrs. Zernic in družina, Mrs. Antoinette Sersen, Mr. in Mrs. John Markel in družina, Mr. in Mrs. Pakish, Mr. in Mrs. Louis Zupančič, Mr. in Mrs. Emery Krizman, Mr. in Mrs. Cerjak, Mr. in Mrs. Kovich, Mr. in Mrs. Joseph Markel, Mr. in Mrs. Cerin, Mr. in Mrs. Kotar, Mr. in Mrs. John Lupšina, Mr. in Mrs. Arnšek, Mr. in Mrs. Bencina, Mr. in Mrs. Mesnarik, Mr. in Mrs. Frank Lupšina, Mr. in Mrs. L. Opara, Mr. in Mrs. Sluga, Mr. in Mrs. Joseph Sepetauc, Mrs. Strudel, Mr. in Mrs. Frank Erbežnik, Mrs. Antoinette Voglesh, Mr. in Mrs. Bajkovec, Mr. in Mrs. Jerman, Hillgrove Ave.,

Mrs. Frank Kozar, Mr. John Brod-nik, Mrs. Mary Vrečko, Mr. Joe Boldin, Mr. Frank Sternad.

Mr. Anton Golč, Mr. in Mrs. Videmšek, Mr. in Mrs. Gole, Mrs. Mary Jerak, Mr. in Mrs. Maček, Mr. in Mrs. Putrih, Mr. in Mrs. Nick Spehar, Mr. Frank Unetich, Mr. in Mrs. Novak, Mrs. F. Jazbec in hčerka, Mr. in Mrs. Joseph Champa, Mr. in Mrs. Steve Vuga, Mrs. Olga Sedej, Mr. Jernej Dimnik, May-Fran Employees, Mr. in Mrs. Frank Narobe, Mr. in Mrs. Jerman, Thames Ave., Mrs. Mary Unetič.

Dalje hvala vsem ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu in sicer:

Mr. in Mrs. Kotar, Mr. in Mrs. Pakish, Mr. in Mrs. Markel, Mr. in Mrs. Ocvirek, May Fran Engineering, Mr. in Mrs. John Lupšina, Fisher Body Co.

Hvala pogrebcem, ki so nosili krsto.

Moja zahvala onim, ki ste prišli pokojnika pokropiti ko je ležal na mrtvaškemu odru ter onim, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Hvala pogrebniemu zavodu August F. Svetek za vzorno urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslu-go.

Prav posebno zahvalo izrekam družini Zernič, Mr. in Mrs. Kotar, družini Markel in Miss Rose Sepetauc za vso veliko pomoč v bolezni in ob smrti.

Ako se je izpustilo ime katerega, ki je na ta ali oni način prispeval, prosim oprostjenja in mu isto izre-kam najlepšo zahvalo.

Ti ljubljeni nepozabni soprog, počivaj mirno v svobodni ameriški zemlji. Tvoja blaga duša pa je odšla k usmiljenemu Bogu, da sprejme iz Njegovih rok plačilo za vse, kar si storil dobrega, v življenju. Moje oči pa so polne grenkih solz in srce polno bridkosti, vsaj si mi bil tako zvest in dober tovariš. Tolaži me zavest, da se snideva enkrat tam, kjer ni solz in trpljenja, na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami. Spavaj mirno — snivaj sladko.

Globoko žalujoča soproga MARY;

FRANK, brat;

JOSEPH in AUGUST, nečaka; ROSE, nečakinja.

Cleveland, Ohio, dne 25. julija, 1944.

"Drang Nach Osten" in Reverse

The Red Army's drive to coincide with the Allied invasion of western Europe has brought the Russian nearer to Berlin every day. Minsk, halfway to Warsaw and Berlin, fell into Russian hands June 29. Some 400,000 Germans in the area shown above are believed trapped with all escape routes (except ant roads through forests and marshes) cut. The drive is on.

ČRNA ŽENA

Zgodovinska povest

Priredil Javoran

(Nadaljevanje)

"Otrok ni nikomur tako podooben, kakor tebi, Zalka."

"Njegov obraz je popolnoma tvoj obraz."

"Toda usta in oči so tvoje, Zalka, in lasje tudi."

"O seveda, tile beli lasje bodo sčasoma postali temni."

"In modre oči bodo postale črne, kaj ne?" je smeje odgovoril France.

Medtem pa je že otrok zaspal v njegovem naročju. Zalka ga je skrbno in ljubeznivo dvignila z njegovih rok in ga rahlo položila v zibelko. Nato je šla pred hišo pogledat, so li vrata, ki vodijo na vrt, zaprta, da ne bi ponoči vdrla kaka žival na vrt.

Jedva je prestopila prag hišnih vrat, kar zasliši France njen grozen strahu poln krik:

"Jezus, Marija, Jožef!"

Bliskoma je zagrabil na ta pretresljiv ženin krik Bregar sekiro, ki je ležala pri peči pod klopjo, in ves zasopljeno tekla pred vrata. Tu je stala Zalka, tresoč se strahu po vsem životu, s trepetajočo roko kazala tja proti desnemu oglu vrtno ograje, odkoder je ravno izginila v napoltemi neka čudna bela postava.

"Za božjo voljo, Zalka, kaj pa ti je, kaj imaš vendar tukaj?" jo je vprašal nagloma mož.

"Ah, France... moj France... bela žena! Ali je ne vidiš? — Tam-le stopa... tam-le se odmiha... Tukaj je bila, ravno pred vrati, je jedljala komaj slišno Zalka.

"Enkrat za vselej moram storiti konec tem strahovom in jih beli ženi izbiti iz glave!" se odločno odreže mož.

"Za božjo voljo, France, kaj vendar nameravaš?" ga boječe vprašuje žena.

"Belo ženo hočem zasledovati in strah prijeti za vrat ter ga ukrotiti."

"O sveti križ božji! ne, France, tega ne! Ne pustim te od tod... Gotovo bi te zadela nesreča! — Duhov ne smemo preganjati."

"Mirno vest imam; in če je to duh, mi tudi ne more nič škoditi... Toda nikakor ni duh, prisegel bi lahko, Zalka."

Ze je napravil mož en korak pred vrata, kar se mu vrže žena na rame, ga prime za vrat in začne tarnati:

"France, moj ljubi France, ostani — Ne pustim te od tod, ne smem te pustiti, za ves svet te ne pustim od tod — sicer bi strahu umrla."

"Beži, beži, bodi pametna, Zalka — bela žena ni nič drugega kakor neko prazno strašilo, neka zvita glava, ki hoče ljudi strašiti; zato ji pa moram na vsak način preprečiti to zlobna nakano. Jaz ji že pokazem strah."

"Nikar, France! To bi bila prevelika drznost."

"Kaj še, drznost! — Slabotne ženske se pa vendar ne bomo bal, — saj sem premagal že sto-krat hujše nevarnosti. Tako strahopeten in bojazljiv nisem, da bi si ne upal v boj z belo ženo."

Med tem razgovorom se je

vzbudila v mlademu možu vsa njegova hrabra vojaška narava in ga takorekoč vlekla z neodoljivo silo ven, na prosto zasledovat strah. — A ni se mogel znebiti žene, ki mu je z vso silo ovila roke okrog vratu in ga trdo držala. — Medtem je pa bela žena že odšla njegovim bistrim očem. Zoper svojo voljo je šel France nazaj v sobo, kamor ga je vlekla Zalka. Tu se je ozrl na njen blede obraz in ko je videl v vsem njegovem izrazu zelo velik strah, se mu je zasmilila in zato se je potolažil in pomiril tudi sam svojo junaško naravo.

Nekaj trenutkov sta zrla nemo pred se, misleč na to, kar se je bilo ravno zgodilo. Ko pa sta se polagoma pomirila, sta oba pokleknila k večerni molitvi. In nista še odmolila dveh očenašev, kar zunaj na oknu močno potrkala. France skoči pokonci in nagloma odpre okno. — In kaj vidi? — Pred njim stoji bela žena z oglednim obrazom in žarečimi očmi. Zalka vikne zopet s pretresujočim glasom. Vsled tega se zbudi otrok in začne glasno jokati. France pa ne more obdržati nobena sila več v hiši. Zopet zagrabí sekiro in bliskoma zdirja skozi vrata.

"France, France!" zakriči žena in hoče za njim.

"Zalka, ostani tu in pazi na otroka — zapri hišna vrata! — Takoj zopet pridem. Enkrat za vselej moram preskrbeti, da nastane mir," je odgovoril mož; a pri zadnjih besedah je bil že zunaj in zapril vrata za seboj.

Zalka je bila od strahu tako omamljena, da se nekaj časa ni mogla ganiti z mesta. Ko se je zavedla, se je spazila k oknu v smrtnem strahu in skrb za svojega moža in skozi okno zrla na prosto. Hitro je opazila, kako se je bela postava z resneke duhomov lastno hitrostjo pomikala proti gozdu — za njo pa je besneče dirjal France. Obe postavi sta slednjic izginili v gozdu.

Otrok je kmalu nehal jokati, spanec ga je zopet poljubil na ustne in ga zazibal v sladkem snu. Zato je Zalka lahko čula vsako besedo, vsak zlog, da, vsako šumenje, ki je prihajalo od zunaj.

Nekaj časa je bilo vse mirno. — Nato je čula nek klic — bil je glas njenega moža. Zopet mirno. Kar začuje zopet klic in temu je sledil glas udarca, kakor bi kdo zamahnil s sekiro po močnem deblu. Rahel, pa zamolkel odmev je sledil temu glasu in zopet je nastala za nekaj trenutkov nemotena tišina. — Zdaj pa se je zaslišal močan, jasen, vzdihujoč krik ženskega glasu — in sledilo mu je le še nekaj zmedenih in nerazumljivih zlogov.

Zopet se je zdelo Zalki, da je spoznala v teh klicih glas svojega moža. — Nastal je dolg odmor in mlada žena se je morala nasloniti na okno, ker sicer bi bila vsa prestrašena gotovo padla na tla. In zopet je začula še en bolesten krik, ki je pa prihajal iz večje daljave, že bolj iz sredine gozda. Lahko sapica ji je prinesla še nekaj nerazumljivih

K-RATIONS FOR TWO

Pvt. Robert W. Hopper, left, of Huntsville, Ala., and Pvt. Robert Grant of Barberton, Ohio, indulge in K-Rations, each supplying his own. All K-Rations are wrapped in extra heavy cellophane and packed in a box with a protective wax coating to protect the contents from rain or tropical humidity. Used fat is a necessary ingredient in the manufacture of both the cellophane and the wax coating. The fat saved in kitchens helps preserve the food supplies of fighting men.

zvokov na uho. — Naenkrat ni duh... Iz gozda sem čula njegov glas in nato vrisk ženskega glasu, nakar mi je zadonel na uho še en njegov bolesten vzdih — in pri tem mi je prišlo slabo in sem padla na tla. O, Martin, gotovo ga je zadela grozna nesreča!"

"France, ljubi France!" — samo še te besede je mogla izpregovoriti uboga, preplašena žena v svojem groznem strahu skozi okno, nato je padla v omedlevici na tla.

Pol ure je ležala Zalka kakor mrtva na tleh. Ko se je zbudila, je trajalo precej dolgo, preden se je mogla zavedati svojega žalostnega položaja in preden se je docela domislila vseh strašnih reči, ki so se ravno kar vršile. —

Mrzlično hitro je skočila pokonci in iz srca se ji je izvil bolesten klic in viknila je skozi okno v temno, grozno noč:

"France! France!"

In v odgovor ji je bil le odmev njenih besedi; sicer je ostalo vse tiho.

Strašna noč se je ni usmili. — Toda ne, čuj, po stezi, ki vodi s travnika sem, prihajajo koraki! Nestrpno je čakala in gledala žena; in res, ni se motila, neki mož se bliža hiši. Zalka je zavrnila veselja v srcu in zaklicala zaupno vdano:

"France! kaj ne, saj si ti? O, koliko sem pretrpela v strahu zate!"

"Kdo pa vpije sedaj sredi noči?" je vprašal neki glas, v katerem je Zalka takoj spoznala Pušavčevega drugega hlapca Martina.

"O, Martin", je jadikovala Zalka, "ali nisi nič videl mojega Franceta?"

"A tako, sedaj sem šele spoznal, da govori Bregarica", je odgovoril hlapec. "... Franceta? Ali mar ni doma? To se mi čudno zdi!"

"Seveda je bil tukaj," mu pripoveduje mrzlično hitro in vsa preplašena Zalka; "pa prišla je bela žena, kar nenadoma, dvakrat zaporedoma. — France ni verjel, da je duh; prvič sem ga še udarila, da ni šel za njo, drugič mu pa nisem mogla več ubraniti in odšel je iz hiše s sekiro v roki, šel je za belo ženo. Mir moramo imeti že enkrat pred belo ženo, je rekel, in da bude še dokazal, da bela žena

ni duh... Iz gozda sem čula njegov glas in nato vrisk ženskega glasu, nakar mi je zadonel na uho še en njegov bolesten vzdih — in pri tem mi je prišlo slabo in sem padla na tla. O, Martin, gotovo ga je zadela grozna nesreča!"

"Toda, Zalka! ali je pa to tudi resnično, kar mi pripoveduješ?" jo je vprašal napol neverno Martin. "Nemara se ti je vse to le sanjalo?"

"Ah, da bi bila tvoja želja resnična! — Toda, saj nisem še nič spala, in Franceta ni tukaj — sicer bi ga ti gotovo videl."

Otrok se je zopet prebudil in začel glasno jokati.

"Tudi otrok je opazil, da je očeta zadela nesreča; o, ti ubogi črviček! — Celo noč samo joka," je tarnala žena. "O, Martin, lepo te prosim, za božjo voljo te prosim, pazi mi nekoliko na otroka, da grem v gozd in poiščem Franceta."

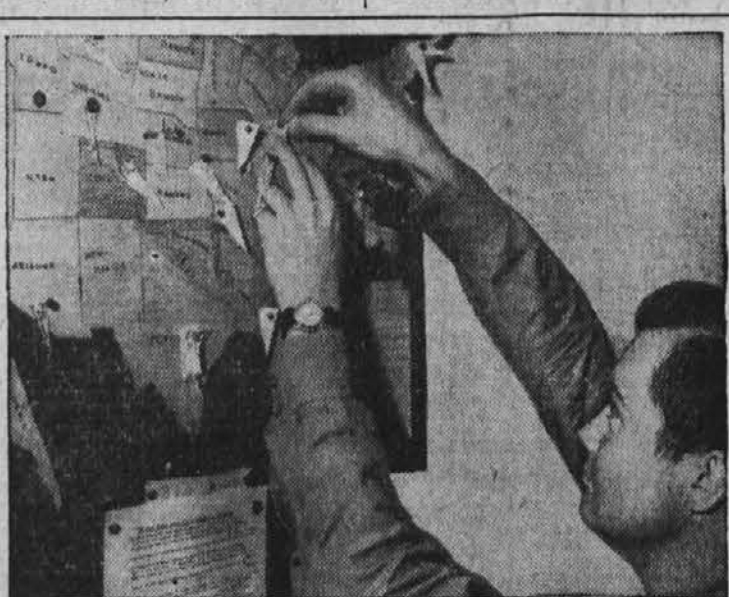
"Zalka, ti ne smeš iti," ji je branil hlapec, "ti celo ne! — Sam pohitim k nam in k Anželi in h Gromu in pokličem moža in potem bomo že izprevideli, kaj nam je storiti!"

"Stori mi to, Martin, hitro stori!" ga je prosila žena vsa objokana, "tako zelo se bojim, tako me je strah!"

Čez dober četrt ure so bili že zbrani trije kmetje in pet hlapcev pri Bregarju. Prišli sta tudi Anželjeva žena in Zalkina starejša sestra Lizika. Vsi so kar obsuli z vprašanji trepetajočo in vzdihujočo Bregarico. Ta

CHICAGO—Governor Robert S. Kerr of Oklahoma, a new figure on the national political horizon is unanimously named keynoter and the temporary chairman of the Democratic national Convention.

HE'S FROM CHICAGO—Lt. Philip J. Murphy pins his name over the windy city on the "where are you from" map at an American Red Cross rest center in Australia.

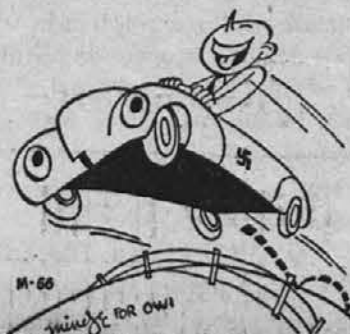
jim je mogla odgovarjati le kratko, zmedeno in v posameznih presledkih, tako da je minilo dokaj časa, preden so si bili sorodniki in sosede na jasnem, kaj se je pravzaprav zgodilo. Žene so se tresle presenečenja in praznovernega strahu, močje pa niso mogli ukreniti nobene pametnega sklepa in so le zmajevali z glavami.

"Saj sem mu povedal," je pripomnil Anželj, "saj sem mu povedal, svaku, toda mi ni hotel verjeti, da je ta bela žena duh in da prinaša nesrečo... Takle je vsled svoje vojaške hrabrosti... vedno ima vročo kri in vedno bi rad poizkusil in udaril, kjer se je treba postaviti v veliko nevarnost... Meni se je tudi prikazala bela žena, pa sem spoznal, da hoče, da jo pustimo popolnoma v miru in je ne zasledujemo... Zato sem pravočasno odhitel z onega mesta..."

(Dalje prihodnjic)

You don't need a uniform to be a Yank. This guy's a general in command of a tank!

But this dumb cluck is as free as the breeze. It's a cinch his son is not overseas!

Mali oglasi

Iskrene čestitke

vsem Jakobom in Ančkam k njihovemu godu. Bog vas ohrani še mnogo let v zdravju in zadovoljnosti, po smrti telesa pa sveta nebesa. Živijo še na mnogega leta, vam želi

Vaša prijateljica
TONČKA JEVNIK

VELIKO CENEJE

je če si sama naredite obleko iz bombaznega, rayon ali volnenega blaga, ki ga lahko po zelo zmerni ceni kupite v

Wolf's Bargain Store

6908 SUPERIOR AVE.

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivega čevljarja, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

POHIŠTVO

za družabno sobo; mohair ali frizze; vsakovrstno pohištvo, moderno in perijodno; modroci, itd. Plačajte nekaj takoj, ostalo kadar želite.

LOUIS FURNITURE CO.

12914 Union Ave. Cleveland, Ohio

GOTOVINO PLAČAMO

za vaš rabljen avto,

ne glede na njegovo stanje in izdelka

AVENUE MOTOR SALES

7202 UNION AVE., Broadway 0689

BODITE PROSTI PRANJA

—VAM BO UGAJALO!

Pobiramo in dovažamo širok okraj. Plajte operemo brez, da bi se skrtile — zavese, drapes in srajce izborna operemo. Pokličite

Henderson 7761

NEW METHOD LAUNDRY CO.

Zanesljiva pralnica od leta 1915

6710 Lexington Ave.

Popravimo radio aparate

na domu ali avtomobilske in kombinacijske, ter druge električne predmete.

Buckeye Radio Service Co.

9405 Buckeye Rd. SW. 0086

Steve Nagy, Mgr.

Mali oglasi

ZAKAJ BI PLACALI VEČ ZA POPRAVILA FORNEZOV, KO JIH MI NAPRAVIMO ZA MANJ

Mi upostavimo, popravimo, in skistimo z vakuum forneze vseh izdelkov, parne kotle in thermostat kontrole, po predvornih cenah. Pri novih fornezih nudimo dobo tih let za odplačevanje, brez takojšnjega vplačila. Pregledni proračuni brezplačni. V biznesu v Clevelandu smo že 17 let. **GLAVNI URAD HE 7496** Ob večerih in nedeljah GL 5491 Podružnica na zapadni strani MA 8335

Priporočilo hišnim gospodarjem

Sedaj je čas, da daste vaše hiše nanovo prebarvati. Mi vam naredimo prvovrstno delo. Se priporočamo za naklonjenost.

VICTOR KOVAČIČ

1253 NORWOOD RD.

EN. 2549

Išče se stanovanje

s 7 ali 8 sobami, najraje hišo za eno družino; s fornezom. Kdor ima za oddati, naj pokliče EN. 6377.

Prodaja posestva

Spodaj podpisani oskrbnik za puščine pokojne Marije Jenc bo dal v prodaj posestvo znano kot 1039 East 61st Street, Cleveland, Ohio, dne 7. avgusta 1944, med deseto in enajsto uro dopoldne v uradu Leo Kushlana, odvetnika, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, najvišjemu ponudniku, toda ne za manj kot \$3000.00 v gotovini. Kogar zanima naj bo osebno in ob času v omenjenem uradu.

Frank Pirc, oskrbnik,
Leo Kushlan, odvetnik.

Dr. Kernovo

Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader)

je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine.

Dobi se v naši tiskarni

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvlečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaši polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

vhod na 62. cesti

Knausovo poslopje

6131 St. Clair Ave.

Prinesite vaš star radio aparat

ekspertnemu mehaniku

Vrhim popravila na vsakovrstnih izdelkih. Delo jamčeno, cene zmerno.

Burke's Radio Shop

607 E. 140 St.

od 4. do 9. zv. tekom poletja

POPRAVIMO

vse električne predmete v vašem domu. Tovarniško prenovljenje. Popravljamo vse vrste pralne stroje in čistilce za preproge. Kupujemo in prodajamo rabljene predmete.

Household Appliances Co.

8508 HOUGH AVE. — CE. 8899

Frank Pedder Auto Sales

Rabljene avte se kupuje in prodaja

11702 EUCLID AVE.

GA. 0322

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poračeno osiše in vse, kar ono predstavlja!

Za delavce

Voznik avto trucka

in delavec za pomagati pri delu na jardu in za nakladanje premoga.

Plača \$1.00 na uro in čas in pol za nadurno delo.

BLISS COAL CO.

22290 Lakeland Blvd.

MOŠKE IN ŽENSKO

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon

Co., Inc.

TOOL MAKERS

LATHE DELAVCI

SHAPER DELAVCI

SET UP DELAVCI

DIESETTERS

POPRAVLJALCI STROJEV

TOOL GRINDERS

TIP GRINDERS

AND BRAZERS

YARDMAN

(Pomožni pred-delavec)

LINE POMOČNIKI

INSPEKTORJI

ELEKTRICARJI

Splošni tovarniški delavci

Ponočni in dnevni shift

100% vojno delo

Plača od ure, overtime in plača od komada

10 urni shifti, 6 dni v tednu

Sigurna povojna bodočnost

60-letno firmo

Bishop & Babcock

Mfg. Co.

1285 E. 49 St. (od St. Clair)

Lathe operatorji in